Soek jy 'n fantastiese tutor?

www.teachme2.com/matriek

Byeengebring deur

teachme2

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

2023

MPUMALANGA

PUNTE: 40

TYD: 1½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 11 bladsye.

Kopiereg voorbehou

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees AL die instruksies aandagtig deur voordat jy die vrae beantwoord.

1. MOENIE probeer om die hele vraestel te lees nie. Raadpleeg die INHOUDSOPGAWE op die volgende bladsy en merk die vraagnommer van die vrae oor die tekste wat jy hierdie jaar bestudeer het.

2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

   AFDELING A: Kortverhale (40)
   EN
   AFDELING B: Drama (40)

3. Beantwoord die vrae in EEN van die afdelings:

   AFDELING A: KORTVERHALE
   Beantwoord die vrae oor TWEE kortverhale wat jy bestudeer het.

   OF

   AFDELING B: DRAMA
   Beantwoord die vrae oor die drama (*Perdekrag*) wat jy bestudeer het.

4. Volg die instruksies aan die begin van elke afdeling noukeurig.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

6. Laat 'n reël oop na elke antwoord.

7. Voorgestelde tydsindeling:

   AFDELING A: 90 minute

   OF

   AFDELING B: 90 minute

8. Skryf netjies en leesbaar.

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

INHOUDSOPGAWE

Kies SLEGS die afdeling wat jy bestudeer het.

AFDELING A: KORTVERHALE **Beantwoord Verhaal A EN Verhaal B.**		
VRAAGNOMMER	**PUNTE**	**BLADSYNOMMER**
1. **Verhaal A**	20	4
"Potyster sweis nie"		
EN		
Verhaal B	20	6
"Die hen en die naald"		
OF **AFDELING B: DRAMA** **Beantwoord slegs die EEN vraag.**		
2. *Perdekrag*	40	8

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

AFDELING A: KORTVERHALE

VRAAG 1: *FEESMAAL* – EA Swanepoel

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

Beantwoord die vrae oor AL TWEE verhale.

VERHAAL A: "POTYSTER SWEIS NIE" – PG du Plessis
EN
VERHAAL B: "DIE HEN EN DIE NAALD" – Minnie Postma

VERHAAL A: "POTYSTER SWEIS NIE" – PG du Plessis

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS A

Die stofie interesseer hom, en ek sit en vertel hoe ek die ding weer in gebruik wil kry. Regmaak, sweis, staanmaak en gebruik.
Potyster, verseker hy my, weld nie sommer nie. Ek gee toe dat ek daaraan nou nie eintlik gedink het nie, en dat ek maar sukkel met die sweisery.
Dis duidelik dat hy die toekoms van my en die stofie nie met vertroue tegemoetsien nie. 5
Net iemand wat yster ken, sal die ding weer kan regkry. Soos sy pa, byvoorbeeld. Sy pa kan omtrent enigiets regmaak.

1.1 Waar het die verteller die stofie gekoop? (1)

1.2 Waarom het die verteller besluit om die seun op te laai? (1)

1.3 Waarheen was die seun op pad? (1)

1.4 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.4) neer.

"Dis duidelik dat hy die toekoms van my en die stofie nie met vertroue tegemoetsien nie." (Reël 5 en 6) Hiermee bedoel die verteller dat die seun ...

A niks van sweis af geweet het nie.
B geweet het dat potyster kan sweis.
C gedink het dat die verteller nie die stofie sal kan regmaak nie.
D gedink het dat die verteller te veel geld vir die ou stofie betaal het. (1)

1.5 Voltooi die volgende sin deur 'n woord in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (1.5) en die antwoord neer.

klanknabootsing;	ironie;	'n vergelyking

"Sy pa kan omtrent **enigiets regmaak**." (reël 7 en 8) is 'n voorbeeld van ... in hierdie verhaal. (1)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

1.6 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Die seun het gesê hy moet Saterdag by die huis wees omdat almal dan saam <u>rugby</u> gaan speel. (1)

1.7 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.7.1 en 1.7.2) en die antwoord neer.

Die seun het vertel dat sy pa 'n (1.7.1) (sukkelende/suksesvolle) sakeman is en dat hy ook die naweek by die huis gaan wees. Die Portugees het vertel dat die pa (1.7.2) (sy gesin in die steek gelaat het/oorlede is). (2)

1.8 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Die seun het nie die verteller se geld aanvaar nie.
- Die Portugees het die verteller se kleingeld vir hom gaan gee.
- Die seun het vir die verteller gevra om hom by die kafee af te laai.
- Die Portugees het gesê dat hy moeg was vir die seun se ma se stories. (4)

1.9 Elke karakter in hierdie verhaal speel 'n eie rol. Die dinge wat hulle doen, het 'n invloed op die ander karakters.

Kies elke keer die inligting in KOLOM B wat by die karakter in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.9.1 tot 1.9.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
1.9.1 Die verteller	A ... was nie 'n betroubare werker nie.
1.9.2 Die seun	B ... was dikwels weg van die huis af vir werk.
1.9.3 Die Portugees	C ... het gereeld dieselfde pad plaas toe gery.
1.9.4 Die seun se ma	D ... was kwaad oor werkers wat nie werk toe gekom het nie.
	E ... het leuens vertel om die waarheid weg te steek.

(4 x 1) (4)

1.10 Die Portugees het voor die verteller oor die seun se huislike probleme gepraat.

1.10.1 Waarom was dit verkeerd van die Portugees om dit te doen? (1)

1.10.2 Waarom kan 'n mens verstaan dat die seun net weggestap het? (1)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

1.11 Die verteller het vir die seun geld aangebied vir sy geselskap.

Wat sou jy anders gedoen het as jy die verteller was? (1)

1.12 Waarom laat die slot van die verhaal jou hartseer voel? (1)

EN

VERHAAL B: "DIE HEN EN DIE NAALD" – Minnie Postma

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Nou is Valk tevrede. Hy vlieg weg en gaan haal die naald daar waar hy dit altyd bêre, en bring dit vir die hen.

Jo, daardie vroumens is bly! Sy vat al die velletjies wat sy so mooi sag gebrei het en sit dit langs haar op die grond neer. Toe werk sy hulle aanmekaar vas met die naald van haar goeie vriend. Sy maak vir haar 'n pragtige karos, 'n *lehlosi*, daardie soort velkombers wat net 'n kaptein of een van die grootvrouens dra. 5

Toe dit klaar is, hang sy dit om haar skouers. Sy spog voor haar kinders en haar hart kry lekker, want hulle sê: "*Ao, Mme*, jy is mooi! Mooier as al die ander vrouens!"

1.13 Waar het Valk elke dag saam met Hen gekuier? (1)

1.14 Gee TWEE redes waarom Valk so baie van Hen gehou het. (2)

1.15 Waarom het Hen juis Valk se naald geleen? (1)

1.16 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.16) neer.

"Sy vat al die velletjies wat sy so mooi sag gebrei het ..." (Reël 3)

Dit sê vir ons dat Hen ...

A die velletjies nog meer wou brei.
B die velletjies op 'n ander plek wou bêre.
C bang was iemand anders vat haar velletjies.
D van lankal af beplan het om die karos te maak. (1)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

1.17 Die nuwe karos het baie probleme vir Hen veroorsaak.

Kies elke keer die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.17.1 tot 1.17.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
1.17.1 Hen wou graag Valk se naald leen.	A Hen se kinders het die naald per ongeluk op die ashoop gegooi.
1.17.2 Hen het 'n karos gemaak wat soos die kaptein s'n gelyk het.	B Hen se mooi karos het nie vir haar geluk gebring nie.
1.17.3 Hen het vir die kinders gesê om die vloer te vee.	C Hen was baie gelukkig toe almal vir haar sê sy lyk baie mooi.
1.17.4 Hen het na die ashoop toe gehardloop om die naald te soek.	D Hen se kinders het nie na haar geluister nie.
	E Hen moes 'n belofte aan Valk maak.

(4 x 1) (4)

1.18 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.18.1 en 1.18.2) en die antwoord neer.

Omdat almal vir Hen vertel het hoe mooi sy lyk, het sy (1.18.1) (baie van haarself begin dink/besluit om nog 'n karos te maak). Sy het heeltemal vergeet van haar belofte aan Valk en dit het veroorsaak dat sy en Valk (1.18.2) (nog vriende/nou vyande) was. (2)

1.19 Voltooi die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (1.19.1 tot 1.19.4) en die antwoord neer.

1.19.1 Hen het in die kraal en in die ... met haar karos loop en spog.

1.19.2 Terwyl sy so rondgeloop het, het sy ... bo-oor haar kop sien vlieg.

1.19.3 Hy het vir Hen gevra om die ... terug te gee, sodat hy dit weer veilig kon bêre.

1.19.4 Hen en haar kuikens kon dit nie kry nie. Dit was ... (4)

1.20 Hen het gehuil omdat sy seergekry het.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)

1.21 Waarom was dit verkeerd van Hen om haar kuikens deel van die belofte aan Valk te maak? (1)

1.22 Waarom was dit reg dat die ander henne vir Hen gehelp het toe Valk die kuikens wou vang? (1)

1.23 Valk wou hê Hen moes haar belofte nakom.

Wat sou jy anders gedoen het as jy Valk was? (1)

1.24 Waarom voel jy jammer vir Hen? (1)

TOTAAL AFDELING B: 40

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

AFDELING B: DRAMA

VRAAG 2: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS C

BINKI:	Kyk, dis hoe Dukie gelyk het. *(Lucky kyk na die foto's. Binki sien dat hy nie beïndruk is nie.)* Jy hou nie van honde nie.	
LUCKY:	Ek doen nie spoilt pets nie. My ma is 'n domestic. Die geld wat sy kry, gaan vir kos en huishuur – en skoene – en as die skool moan omdat hulle al weer geld wil hê vir nonsens. *(Vies.)* Ons het nie geld vir 'n pop wat net vreet en piepie nie.	5
BINKI:	Wilma het gesê jy was wreed teenoor diere.	
LUCKY:	Ag, magtag! 'n Bleddie misdemeanourtjie!	
BINKI:	Wat het jy gedoen?	10
LUCKY:	*(Skud net sy kop.)* Ag, los dit. Gee my jou selfoon. Ek wil iets kyk. *(Binki gee haar selfoon. Lucky kliek.)* Jy't dan net ses contacts. Is dit 'n nuwe foon? *(Binki skud haar kop.)* Watse mens het net ses contacts? *(Lees.)* Hekwag. Noodnommer. Sabrina. Sabrina landlyn. Sabrina werk. Tannie Wilma. Wie's Sabrina?	15

2.1 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Lucky het Binki oor haar naam gespot.
- Lucky se prokureur het hom by Wilma afgelaai.
- Wilma het Lucky gedreig om hom weg te stuur.
- Lucky wou nie sy sak in die stoorkamer gaan hang nie. (4)

2.2 Binki het haar selfoon vir Lucky gegee.

2.2.1 Wat het Lucky op Binki se selfoon gedoen nadat sy dit vir hom gegee het? Noem TWEE dinge. (2)

2.2.2 Waarom was dit vir Lucky snaaks dat Binki haar ma op haar naam genoem het? (1)

2.3 Waarom het Binki se ma vir Binki gevra om haar "Sabrina" te noem? (1)

2.4 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.4.1 en 2.4.2) en die antwoord neer.

Lucky en Binki se leefwêrelde het baie verskil. Lucky se ma het in ander mense se (2.4.1) (huise/tuine) gewerk en nie baie geld verdien nie. Binki se ma was 'n (2.4.2) (sakevrou/onderwyseres) en het baie oorsee gegaan vir werk. (2)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

2.5 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Lucky moes elke <u>Vrydag</u> op Wilma se plaas gaan werk. (1)

2.6 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (2.6) neer.

" 'n Bleddie misdemeanourtjie!" (Reël 9)
Hiermee bedoel Lucky dat ...

A hy niks verkeerds gedoen het nie.
B hy per ongeluk iets verkeerds gedoen het.
C Binki nie hoef te weet wat hy gedoen het nie.
D dit wat hy verkeerd gedoen het, nie so erg was nie. (1)

2.7 In hierdie drama speel die perde 'n belangrike rol.

Kies elke keer die inligting in KOLOM B wat by die perde in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (2.7.1 tot 2.7.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
2.7.1 Kaizer	A ... was klein en baie spelerig.
2.7.2 Tinkerbelle	B ... het Lucky laat besef dat hy verkeerd optree.
2.7.3 Lady Jane	C ... se dood het Wilma laat besluit om mense te help.
2.7.4 Grace	D ... het nie daarvan gehou om na ander te luister nie.
	E ... was kalm en mooi met kinders.

(4 x 1) (4)

2.8 Ander diere het ook 'n groot rol in Binki en Lucky se lewens gespeel. Hulle het Binki en Lucky se lewens verander.

2.8.1 Waarom kan ons sê dat Binki se ervaring ("experience") met Dukie hartseer in haar lewe gebring het? (1)

2.8.2 Waarom kan ons sê dat Lucky se straf vir sy wreedheid teenoor diere goed was vir hom? (1)

2.9 Waarom laat die dramaturg (skrywer van die drama) Lucky so baie lelike woorde gebruik? (1)

2.10 Waarom voel jy jammer vir Lucky omdat hy nie geweet het hoe om reg teenoor diere op te tree nie? (1)

EN

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS D

LUCKY:	Nee, dit is nie! Ek het die hele week aan jou gedink. Jy sal nie aan my vat as jy weet hoekom ek hier is nie.	
BINKI:	Waarom sal ek nie?	
LUCKY:	Want jy hardloop vlamme in om 'n bleddie brak te red. Ek en jy leef in verskillende wêrelde. Vampire Valley en Wisteria Lane. Ek kom van die agterkant en jy kom van golfing estates en huise met baie badkamers. *(Binki probeer iets sê, maar Lucky maak haar stil.)* Shame, nè. Jou huis het afgebrand, maar toe gee die bank sommer weer vir julle 'n ander een. Is ek reg? Sure, jy is skaam en vrekbang vir perde en ander mense en vir jou ma ook, big deal, maar my hele lewe brand elke dag so bietjies-bietjies af. En nou moet ek hier crap kom rondstoot omdat ek eendag, net een bleddie dag, dit nie kon vat dat my ma ...	5 10

2.11 Voltooi die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (2.11.1 tot 2.11.4) en die antwoord neer.

2.11.1 Al het Lucky van die "agterkant" af gekom, het sy ma elke aand self vir hulle kos gemaak. Lucky het vir Binki vertel dat hulle baie ... eet.

2.11.2 Binki se ma het liewer saam met haar ... gekuier as om saam met Binki te wees.

2.11.3 Lucky het nie van ryk mense gehou nie. Hy het hulle ... genoem.

2.11.4 Omdat Binki so bang was vir die perde, het Wilma vir haar gevra om ... aan die saals te smeer. (4)

2.12 "Jy sal nie aan my vat as jy weet hoekom ek **hier** is nie." (Reël 1 en 2)

2.12.1 Op watter plaas was Lucky "hier" saam met Binki? (1)

2.12.2 Wie het gesê dat Lucky na hierdie plek toe moes kom? (1)

2.13 "En nou moet ek hier crap kom rondstoot ..." (Reël 11)

Watter werk moes Lucky vir Wilma doen? Noem EEN. (1)

2.14 VOLTOOI die volgende sin deur 'n woord in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (2.14) en die antwoord neer.

hartseer;	sarkasties;	opgewonde

As Lucky in reël 7 vir Binki sê "Shame, nè", is hy ... oor wat Binki vir hom van die brand vertel het. (1)

2.15 Lucky se ma het naby haar werk gebly.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

2.16 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.16.1 en 2.16.2) en die antwoord neer.

Binki was skaam en het (2.16.1) (baie/min) oor haar eie lewe vir ander mense vertel. Lucky (2.16.2) (het nie omgegee wat hy sê nie/wou bewys hy is altyd reg) en het alles vir almal vertel. (2)

2.17 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (2.17) neer.

"... maar my hele lewe brand elke dag so bietjies-bietjies af." (Reël 10 en 11)

As Lucky so sê, bedoel hy dat ...

A hulle huis ook afgebrand het.
B daar elke dag probleme in sy lewe was.
C daar elke dag huise in hulle gemeenskap afgebrand het.
D sy ma die probleme in hulle lewens een vir een hanteer het. (1)

2.18 Die dinge wat die verskillende karakters doen, het gevolge vir ander karakters.

Kies elke keer die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (2.18.1 tot 2.18.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
2.8.1 Die prokureur het Wilma gevra om haar 'n guns te doen.	A Gestremdes kon die ervaring van perdry ervaar.
2.8.2 Sabrina het Binki by Wilma gelos.	B Lucky se ma het ander werk gekry.
2.8.3 Wilma het die perde se fisiese krag gebruik om mense te help.	C Wilma het gesukkel om Lucky se negatiewe houding te verander.
2.8.4 Binki was skaam oor haar brandwonde.	D Binki het nie na 'n skool toe gegaan nie.
	E Binki het sekere werkies gekry om te doen.

(4 x 1) (4)

2.19 Waarom was dit verkeerd van Binki se ma om haar by Wilma te los? (1)

2.20 Waarom was dit goed vir Binki dat sy by Wilma gebly het? (1)

2.21 Lucky was heeltemal verkeerd toe hy gedink het dat die bank vir Binki-hulle 'n nuwe huis gegee het nadat hulle huis afgebrand het.

Watter les het jy uit hierdie verkeerde optrede van Lucky geleer? (1)

2.22 Waarom laat die slot van die drama jou goed voel? (1)

[40]

TOTAAL AFDELING B: 40
GROOTTOTAAL: 40

Kopiereg voorbehou